

GLEZNICĪBAS DIENA

Ievads

Glezniecība ir brīnišķīgs un lielisks mākslas veids, kurš ļauj māksliniekam izteikt savas domas un emocijas ar otas un krāsu palīdzību. Lai gan ikviens var iemēģināt savu roku glezniecībā, profesionāļi izšķir vairākus glezniecības žanrus, kuri dod iespēju kategorizēt visas gleznas un piešķirt tām savu vietu. Nereti viena glezna var ietilps vairākos no šiem žanriem, taču visbiežāk gleznas tiek kategorizētas tikai vienā no tiem.

Glezniecības žanri: vēstures glezniecība; portretu glezniecība; ainavu glezniecība; cilvēku ikdienas dzīves glezniecība; dzīvnieku glezniecība; klusās dabas glezniecība; portrets; akts; figurālā kompozīcija : sakrālais attēlojums, mitoloģiskais attēlojums, batāliju attēlojums, animālistiskais attēlojums

Glezniecības tehnikas: eļļas krāsu tehnika; tempera; akvarelis; enkaustika; emaljas krāsu tehnika; pastelis; freska; akrila krāsu tehnika; līmes krāsu tehnika; guaša tehnika.

Nepieciešamie materiāli

Atkarībā no aktivitātes - papīrs, krāsu zīmuļi, parastais zīmulis, dzēšgumija, krītiņi, krāsu marķieri, flomasteri, šķēres, krāsains papīrs, krāsošanas materiāli: otas, krāsas, tinte, krūzes, gleznotāja papīrs - Skiču papīrs Bristol, krāsainie žurnāli, līmi

Tāfele, projektor, ekrāns VAI dators, lai parādītu video, skaļruņi

Instrukcijas soli pa solim

Grieķija

Aktivitāte Nr. 1

1. Studentiem ir iespēja noklausīties Vivaldi skaņdarbu "četri gadalaiki" un konkrētāk vasara [Vivaldi - The Four Seasons Summer \(FULL\) - Classical Music HD - YouTube](#)
2. Skolotājs jautā skolēniem, kādas asociācijas viņiem rodas, klausoties mūziku. Visas atbildes ir laipni gaidītas. Skolotājs visas atbildes uzraksta uz tāfeles.
3. Skolotājs vēlreiz atskaņo mūziku un rāda video.
4. Skolotājs jautā skolēniem: "Kāds gadalaiks ir šajā video?". Kopā viņi nonāk pie secinājuma, ka ir vasara.
5. Skolotājs jautā skolēniem, no kā sastāv viņu rīti jebkurā darba dienā un kā ir vasarā. Kā diena gadā, kad visi dodas uz darbu un dodas uz skolu, atšķiras no bezrūpīgas vasaras dienas? Skolēniem ir iespēja paust redzēto, piedzīvoto un dzirdēto.
6. Skolotājs nolasa skolēniem aprakstu:

"Pastaiga kalnā un pastaiga pa pludmali ienes mums atmiņas, kas pilnas ar krāsām, aromātiem, garšām un melodijām. Vasara ir pilna ar piedzīvojumiem, izzināšanām, dīvainiem stāstiem un priecīgiem mirkļiem, ko dzīvojam kopā ar draugiem. Vasara nozīmē bezrūpību, jūras tuvumu,

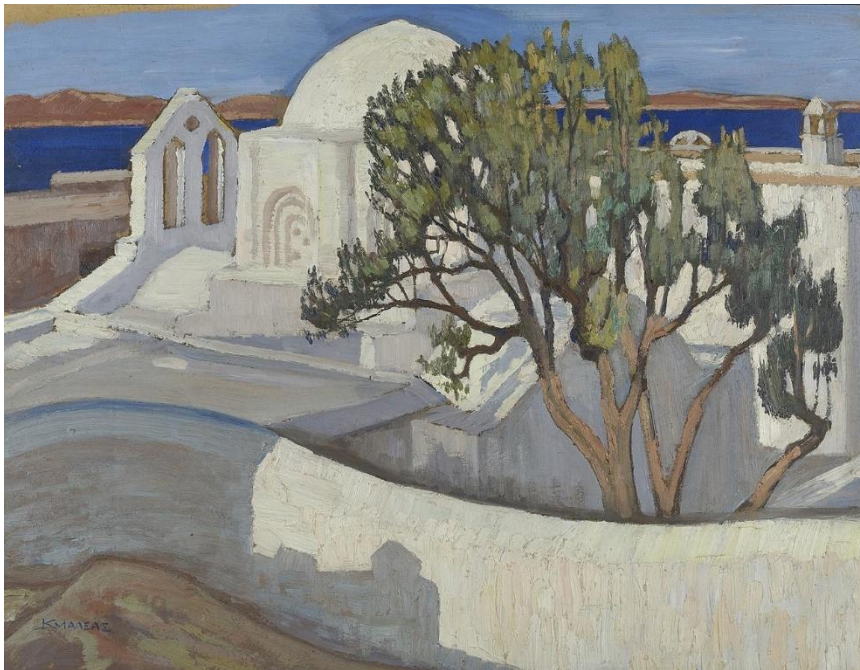
CULTURA
UNIVERSALIS

došanos uz laukiem, prom no skolas. Vasara nozīmē dziesmas, dejas un braucienus. Vai tas viss var ietilpt kastē un būt mums kompāniju visu atlikušo gadu?"

*Pietiek tikai atvērt kastīti un jasmīna smarža,
jūras viļņi, siltās smiltis,
čaumalas un jūras zvaigzne, fotogrāfijas,
mūzika un draugi izleks no tās.*

Argiro Pipini

7. Skolotājs parāda Konstantinoss Maleass gleznas fotogrāfiju.

Pantanassa, Naksos, autors Konstantinoss Maleass / Wikipedia Commons

Mēs apspriežam attēlu un ar skolēnu palīdzību aprakstām tā ainavu un emocijas, kas mums rodas, to aplūkojot.

Tēls ir ļoti pozitīvs gan formu, gan krāsu ziņā.

8. Skolotāja jautā: "Kādas emocijas tevī rada šī glezna?" un skolēni izsaka savas domas.

9. Neliels stāsts par gleznu un tās autoru:

Konstantinoss Maleass (Konstantinopole , 1879 . gada 4. aprīlis , 1928 . gada 4. aprīlis) bija viens no nozīmīgākajiem 20. gadsimta sākuma grieķu gleznotājiem pēc impresionisma periodā. Kopā ar Konstantīnu Partenisu viņš tiek uzskatīts par "modernās mākslas tēvu Grieķijā" un tiek uzskatīts par vienu no pirmajiem "āra māksliniekiem".

Maleass tiek uzskatīts par grieķu glezniecības novatoru un mākslinieku, kurš kopā ar Konstantīnu Parthenisu, apšaubot iepriekšējās mākslinieciskās paaudzes akadēmismu, pēc tā sauktās Minhēnes skolas parauga, pavēra ceļu grieķu gleznotāju 30. gadu paaudzei, no kuriem

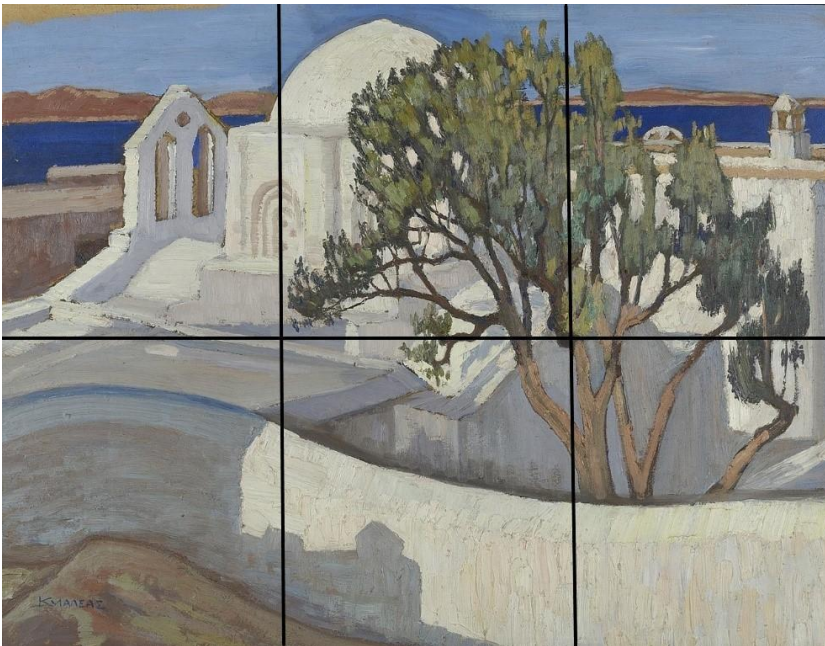

CULTURA
UNIVERSALIS

daudzus viņš būtiski ietekmējis. Maleasa mācekļa praksei Parīzē, kur viņš saskārās ar impresionisma un postimpresionisma strāvām, kurām viņš palika uzticīgs visas savas mākslinieciskās karjeras laikā, bija liela nozīme Maleasa stila veidošanā. Viņš galvenokārt nodarbojās ar ainavu glezniecību un bija viens no pirmajiem grieķu ainavu gleznotājiem. Viņš izmanto gaišas, spēcīgas un skaidras krāsas. 1910. gados viņš Grieķijā ieviesa plakānu attēlojumu, kas ir modernās mākslas pamatprincips. Maleasa darbu vērtība tika agri atzīta un attiecīgi pagodināta, jo 1923. gadā viņš saņēma Literatūras un mākslas balvu.

Šo konkrēto gleznu sauc Pantanassa Naksos (ap 1924-1928). Tā ir eļļas krāsa uz kartona, 53 cm x 69 cm. Tas ir izstādīts Grieķijas Nacionālajā galerijā - Aleksandra Soutzo muzejā.

10. Skolotājs parāda skolēniem attēlu, kas sagriezts 6 kvadrātos. Skolotāja bildi jau ir izgriezusi, lai katram klases skolēnam būtu sava bildes daļa. Skolotājs aicina katru skolēnu iepazīties ar vienu no daļām.

Kad katram skolēnam uz galda ir attēla gabals, skolotājs mudina skolēnus mēģināt to uzzīmēt uz A4 lapas. Kad skices ir izgatavotas, tās izmanto pasteltoņu un gvašas krāsas, lai pēc iespējas precīzāk attēlotu oriģinālu. Skolotājs jau klasē ir pārrunājis un izskaidrojis skolēniem, kā sajaukt gvašas krāsas, lai iegūtu pareizo krāsas toni. Skolēni priekšmetus krāso ar pastelkrītiņiem un fonu ar gvašas krāsām.

11. Kad skolēni pabeidz darbu, skolotājs izveido lielu gleznu, kurā apkopoti visu sešu skolēnu zīmējumi. Tādā veidā klasē būs 3-4 lielas oriģinālās gleznas reprodukcijas.

Aktivitāte Nr. 2

Saikne starp dzeju un glezniecību

Thourios ir patriotiska himna, Rigasa Velestinlisa darbs, kuru viņš sarakstījis 1797. gadā un dziedāja grieķu revolucionāro sapulcēs, lai iedrošinātu grieķus.

Tā ir Mazāzijas, Vidusjūras salu un Vlachompozdānijas Roumeli iedzīvotāju Jaunās politiskās administrācijas revolucionārās politiskās brošūras trešā daļa. Tā ir himna ar daudziem stāstījuma elementiem, ar kuras palīdzību Rigasa tiecas nodot un padarīt saprotamas "Taisnīgā cilvēka" un "Likumdošanas akta" abstraktās idejas. Vārds Thourios tika izvēlēts, lai noteiktu garastāvokli, ko viņš cenšas ar to izkopt. Revolucionārās himnas nosaukuma izvēle atklāj viņa darba iekšējo saistību ar sava laika revolucionārā klasicisma ideoloģisko klimatu. Tādējādi ar šo darbu viņš kļūst par "Nacionālo bardu".

1. Skolotājs nolasa skolēniem daļu no Thourios un lūdz pārrunāt jūtas un tēlus, kas viņos rodas.
2. Skolotājs izdala skolēniem akvareļa lapu un lūdz, lasot Thourios, zīmēt ar zīmuli un iemūžināt ar akvareļiem attēlus, kas viņiem nāk prātā to klausoties.
3. Skolotājs rāda gleznas, kurās attēlota Grieķijas revolūcija, un lūdz skolēnus atrast un atzīmēt līdzības un atšķirības starp viņu pašu darbiem un mākslinieku darbiem.
4. Skolēnu gleznas tiek izstādītas redzamā vietā skolā, tiek organizēta gleznu izstāde (ideālā gadījumā 25. marta svinībās – Grieķijas neatkarības dienā), kuras laikā kā iedvesmas avots šīm gleznām izskan Thourios ieraksts.

[THE THOURIOS OF RIGAS THE WHOLE OF ESTIA THEATRE OF Erineos - YouTube](#)

Aktivitāte Nr. 3

MĀKSLINIEKS

Eksikiass bija Atikas vāžu gleznotājs un keramiķis, kura darbs uzplauka no 560. līdz 530. gadam pirms mūsu ēras Atēnās. Eksikiass un "Amasis gleznotājs" tiek uzskatīti par nozīmīgākajiem melnfigūru Atikas stila amatniekiem. Šis stils veidojies 6. gadsimta vidū, un pārstāv divas dažādas tā laika tendences. Lielākā daļa viņa darbu tika eksportēti uz Vidusjūras piekrastes pilsētām, piemēram, Etroūriju, daži citi darbi palika Atēnās. Tiek uzskatīts, ka viņa skolnieks bija Andokidisa gleznotājs.

Eksikiass gleznoja galvenokārt mitoloģiskas tēmas un spēja piedēvēt katra varoņa īpašo personību. Tas darbojas uz vecām, bet arī rada jaunas formas. Viņa darbu raksturo dizaina smalkums, mīlestība pret detaļām, aprēķinātā kompozīcija un galvenokārt dramatiskā intensitāte.

PROJEKTS

Saglabājušies darbi galvenokārt ir kiliki un amforas (senie podi), kas mūsdienās ir atrodami dažādos Eiropas muzejos. Veiktajos izrakumos atrasti 11 trauki. Viņa labākie darbi ir:

- Vatikāna amfora, kuras vienā pusē attēlots Ahillejs un Ajakss, kas spēlē pīlārus, un otrā pusē Dioskuri atgriešanās ģimenes mājā;
- Minhenes kilikss, kurā Dionīss attēlots ceļojam pa jūru guļam uz kuģa, kamēr viņam apkārt peld pirāti, pārvērtušies par delfīniem;

CULTURA
UNIVERSALIS

- amfora ar Ahilleju, kas nogalina Hektoru ar šķēpu;
- Britu muzeja amfora ar Ahilleja atveidojumu, kurš nogalina Amazones Pentezileju;
- slavenā Buloni (Francija) amfora, kas ar traģisku krāšņumu attēlo Ajaksa pašnāvību;
- Tāpat Eksikiasa darbs ir māla plākšņu grupa ar tēmām, kas tiek minētas mirušā bērēs un kas rotāja apbedīšanas pieminekli.

Dionīss Oinopions, autors Eksikiass © Marie-Lan Nguyen / Wikimedia Commons

Ahillejs un Ajakss iesaistās spēlē, autors Eksikiass © Sailko / Wikimedia Commons

1. Skolotājs ar interaktīvās tāfeles palīdzību rāda klasē Eksikiasa darbus.
2. Katrs skolēns izvēlas vīrieti no vāzes un mēģina to pārveidot uz metru platiem papīra ruļļiem (kraftpapīra ruļļiem), izmantojot ogli vai zīmuli. Tiklīdz ir pabeigts figūru dizains, skolēni strādā komandā, lai iemūžinātu fonu, izmantojot eļļas pastelus.

3. Pēc tam skolēnu radītais mākslas darbs tiek aplūkots ap kolonnu, it kā uz amforas vai novietots uz skolas sienas.

Francija

Aktivitāte Nr. 1

1. Studentiem ir iespēja noklausīties skaņdarbu Debussy - Pavasaris:

<https://youtu.be/nT5ivdEon18>

2. Skolotājs jautā skolēniem, kādas asociācijas viņiem rodas, klausoties mūziku. Kā šī mūzika liek jums justies? Skolotājs visas atbildes uzraksta uz tāfeles.

3. Skolotājs jautā skolēniem: "Kāds gadalaiks ir atveidots šajā video?". Kopā viņi nonāk pie secinājuma, ka tas ir pavasaris.

4. Skolotājs jautā skolēniem, kādas pavasara īpašības viņi sadzirdēja mūzikā.

5. Skolotājs parāda Kloda Monē gleznu Pavasaris attēlu.

Pavasaris, autors Klods Monē / Wikipedia Commons

6. Mēs apspriežam attēlu un ar skolēnu palīdzību aprakstām tā ainavu un emocijas, kas mums rodas, to aplūkojot. Tēls ir ļoti pozitīvs gan motīvos, gan krāsās.

8. Skolotājs jautā: "Kādas emocijas tevī rada šī glezna?" un skolēni izsaka savas domas.

9. Neliels stāsts par gleznu un tās autoru:

Klods Monē ir 19. gadsimta franču gleznotājs. Viņš ir impresionisma glezniecības pamatlicējs.

“Dzimis Parīzē 1840. gada 14. novembrī, bērnību pavadījis Havras pilsētā (Normandijā), kur viņa ģimene pārcēlās, kad viņam bija pieci gadi. Monē aizraušanās attīstījās laika gaitā, sākot ar

CULTURA
UNIVERSALIS

karikatūrām un pēc tam, tēva mudināts, glezniecību, ko viņš studēja Parīzē 1859. gadā Šveices akadēmijā.

Krāsu un dabas gleznotājs Monē iemieso pāreju no tradīcijām uz mūsdienīgumu. Viņš ir vislabāk pazīstams kā impresionisma skolas vadītājs. Mākslinieks, kas atrodas akadēmiskās izglītības nomalē, 20. gadsimta sākumā redzēja sava vārda triumfu modernās mākslas vēsturē, un amerikāņu abstraktie ekspresionisti viņu uzskatīja par vienu no abstrakcijas priekštečiem.

Pēdējais, kas jums jāzina par Klodu Monē, ir tas, ka viņš pilnībā atjaunoja mākslas vēsturi. Viņš ir impresionistu kustības demiurģs. Pirms viņa lielie gleznotāji gleznoja galvenokārt studijā. Viņi glezniecībā meklēja pilnīgi nereālu iznākumu, atveidojot objektus atsevišķi, it kā tie balstītos uz statujām. Savukārt Klods Monē centās atveidot gaismu, formu un krāsas tā, kā tos uztver viņa acs. Jāteic, ka praksi veicināja divi izgudrojumi. Pateicoties krāsai tūbiņās un molbertam, krāsošana ārpus telpām kļuva vienkāršāka. Tādējādi Klodam Monē esam parādā 19. un 20. gadsimta izcilākos darbus, Pissarro, Degā vai Manē...

Video par Monē māju un dārzu Givernijā: <https://youtu.be/wdbwdawIVlo>

10. Skolotājs parāda skolēniem Monē gleznu attēlu, un sākas diskusija ar šādu jautājumu: Kādas ir Monē gleznu īpašības?

Impresija, saullēkts, autors Klods Monē / Wikimedia Commons

CULTURA
UNIVERSALIS

Magones, autors Klods Monē / Wikimedia Commons

CULTURA
UNIVERSALIS

Mākslinieka dārzs Givernijā, autors Klods Monē / Wikimedia Commons

Ūdensrozes, autors Klods Monē / Wikimedia Commons

Latvia

1. Skolēniem tiek dota iespēja noklausīties pavasara melodiju

<https://www.youtube.com/watch?v=u4pQ7O8uQRw>

2. Skolotājs jautā skolēniem, kādas asociācijas viņiem izveidojās, klausoties šo melodiju. Tiek uzklaustītas visas atbildes. Skolotājs pieraksta uz tāfeles visus skolēnu nosauktos variantus.

3. Skolotājs rāda attēlu, kurā redzama Vilhelma Purvīša glezna "Pavasari (Ziedonis)":

https://artsandculture.google.com/asset/qQERxr_Fzg2F7g?hl=fr

4. Skolotājs jautā: "Kādas izjūtas jums izraisa šīs glezna?" Skolēni izsaka savas domas.

5. Skolotāja mazs stāsts par šo gleznu un tās autoru:

1872. gadā zemnieka-namdara ģimenē dzimušais Vilhelms Kārlis Purvītis uzaudzis ļoti gleznainā apvidū – Rīgas apriņķa Jaunpils (tagad Zaubes) pagastā. Iespējams, tieši šeit meklējama viņa neizsmeļamā interese par dabas krāšņumu dažādos gadalaikos. No 1890. līdz 1897. gadam Purvītis mācījās Pēterburgas Ķeizarkajā Mākslas akadēmijā, kuru absolvēja ar izcilību. Jaunais gleznotājs bija augsti godāts Pēterburgas mākslas sabiedrībā – ar viņu mākslas jautājumos konsultējās Pēterburgas Mākslas akadēmijā un pat Krievijas cara galmā, taču 1899. gadā Purvītis atgriezās Rīgā. Viņš turpināja aktīvi gleznot un lika pamatus ne tikai latviskās ainavas kanonam glezniecībā, bet arī Latvijas glezniecības skolai un Latvijas glezniecības starptautiskajai atpazīstamībai. Viņa gleznotās Latvijas ainavas tika augsti novērtētas Parīzes, Pēterburgas, Parīzes, Lionas un Minhēnes izstādēs. Līdz ar Latvijas Republikas nodibināšanu viņš kļuva par jaundibinātās Latvijas Mākslas akadēmijas rektoru (1919–1934) un Rīgas Mākslas muzeja direktoru (1919–1944). Turklāt akadēmijā Purvītis vadīja Dabasskatu darbnīcu, kuras

absolventus Latvijas mākslas vēsturē pieskaita pie Purvīša skolas. Daiļrades perioda beigu cēlienā mākslinieks turpināja eksperimentēt un pievērsās pilsētas tēmai. Vilhelma Purvīša mūžs noslēdzās 1945. gadā bēgļu gaitās Vācijā.

Godinot mākslinieka Vilhelma Purvīša veikumu Latvijas mākslā, 2008. gadā tika dibināta Purvīša balva, kas tiek pasniegta reizi divos gados. To piešķir darbam, kas atspoguļo laikmeta norises un kurā jūtama saikne starp mūsdienu dzīvi un garīgiem ideāliem vai absolūtām vērtībām.

Purvīša darbi saglabājušies Latvijas Nacionālajā mākslas muzejā Rīgā, Liepājas Vēstures un mākslas muzejā, Tukuma Mākslas muzejā, Valsts Krievu mākslas muzejā Sanktpēterburgā, privātkolekcijās.

Glezna „Pavasārī (Ziedonis)” ir gleznota 1933.–1934. gadā un tajā gandrīz klātesoši var sajuxt pavasara atdzimstošo dabu – simtiem sīku punktveidīgu otas triepienu veido atsevišķus ziedus un rada spēcīgu sajūtu par plaukstošajiem kokiem dabā. Šī glezna liekas, ka apdzejo un apdzied dabas skaistumu un izstaro no sevis paša Purvīša prieku un apbrīnu par to.

6. Skolotājs rāda sadalīto attēlu. Skolotājs jau iepriekš ir sagriezis šo attēlu, lai katram klases skolēnam būtu savs attēla fragments. Skolotājs aicina katru skolēnu izvilkt vienu no fragmentiem. Kad katram skolēnam uz galda ir sava attēla fragments, skolotājs iedrošina skolēnus mēģināt to uzskicēt uz savas A4 lapas. Kad skices ir tapušas, tad, izmantojot gūša krāsas, izkrāsot pietuvināti oriģinālam. Skolotājs jau iepriekš ir izrunājis un izstāstījis skolēniem kā jāsaļauc gūša krāsas, lai iegūtu attiecīgo krāsas niansi. Ziedus iekrāso/punkto ar vates kociņiem.

7. Kad skolēni ir pabeiguši savus darbus, skolotājs veido vienu lielu gleznu, saliekot kopā četrus skolēnus zīmējumus. Tādā veidā klasē būs 3 – 4 lielas gleznu reprodukcijas.

Polija

Darbnīca iepazīstina ar poļu gleznotāja Jaceka Jerkas mākslu un izmanto iedvesmu no poļu dueta Mareka un Vačeka mūzikas, tādējādi iepazīstinot dalībniekus ar Polijas kultūru.

Jaceks Jerka (dzimis 1952. gadā kā Jaceks Kovaļskis) ir poļu sirreālisma gleznotājs no Toruņas. Jerkas darbi ir izstādīti Polijā, Vācijā, Monako, Francijā un ASV, un tie ir atrodami Polijas muzejos. https://en.wikipedia.org/wiki/Jacek_Yerka

Jerka sāka strādāt pilnas slodzes darbu kā mākslinieks 1980. gadā. Viņš min Hieronīmu Bošu, Pīteru Brēgelu, Kagliostro, Janu van Eiku un Hugo van der Goes kā viņa darbu veidojošos faktoros. Viņa tematika svārstās no dīvainiem zvēriem līdz dīvainām ainavām, kas ietver neparastu arhitektūru, un ietver attēlus, kas iegūti no viņa bērnības, piemēram, viņa vecmāmiņas virtuve. 1990. gadā Jerka saņēma līgumu ar Holivudas producentu Renē Dālderu par figūru, briesmoņu-mašīnu un sirreālu ainavu noformēšanu zinātniskās fantastikas filmai Zemeņu lauki. Filma plānoja apvienot abus Jerkas darbus ar dziesmām no The Beatles un Jerka piedalījās tās tapšanas pirmajā posmā. Darbs parasti virzās no grafitā skices uz krītiņu zīmējumu, pēc tam pasteltoņu un visbeidzot akrila gleznu. <https://www.wikiart.org/en/jacek-yerka>

Mākslinieks iedvesmoja fantāzijas autoru Harlonu Elisonu uzrakstīt 30 īsus stāstus, kas kopā ar Jerkas gleznām veidoja izdevumu ar nosaukumu "Prāta lauki". Tā pati amerikāņu izdevniecība

"Morpheus International" izdeva albumu "The Fantastic Art of Jacek Yerka". 1995. gadā mākslinieks ieguva prestižo World Fantasy Award balvu. Jerkas māksla rosina iztēli un iedvesmo, tāpēc tiks izmantota darbnīcā. <https://desa.pl/pl/artysci/jacek-yerka/>

Lai uzzinātu vairāk par mākslinieku: <https://www.yerkaland.com/language/en/>

Marek i Wacek - klavieru duets, kuru dibināja Vaclavs Kisielevskis (1943–1986) un Mareks Tomaševskis. Duets radīja daudz interesantu un inovatīvu kompozīciju, t.sk. "Laika ritms", "Melodija Sūzijai", "Vasara". Viņam ir arī daudzas interpretācijas, tostarp Moniuško, Šopēna vai Lista darbiem. 1967. gadā duets ieguva Grand Prix, "Zelta Ermīna" balvu Variétes festivālā Rennā. Waclaw Kisielewski nomira 1986. gada 12. jūlijā Viskovas slimnīcā no ievainojumiem, kas gūti autoavārijā. Dueta darbība ir beigusies.

<https://www.last.fm/pl/music/Marek+i+Wacek/+wiki>

Aktivitāte Nr. 1. Jerkazeme – glezna

Sākumā skolotājs iepazīstina skolēnus ar Jaceka Jerkas gleznu piemēriem. Studenti iepazīst mākslas ideju caur Jerkazemi: <https://www.yerkaland.com/language/en/>

Skolēni skatās uz projektora reprodukcijas un pieraksta savas asociācijas katrai gleznai. Viņi izvēlas 4 interesantākos gleznošanas piemērus un izdomā viņiem stāstu.

Jautājumi:

- Kā mēs varam izveidot savu pasauli? Kādu lomu šādas pasaules veidošanā spēlē fantāzija?
- Kāpēc mums ir vajadzīga sava pasaule?
- Vai tev ir brīži, kad vēlies būt savā iedomātajā, personīgajā pasaulē?
- Kā tu domā, vai arī citiem ir sava pasaule, vai tu vēlētos to iepazīt? Vai vēlaties parādīt savu fantāzijas un iztēles radīto pasauli?

Aktivitāte Nr. 2. Kāda ir tava pasaule?

Radošs uzdevums skolēniem, kurā skolēni individuāli veido savu attēlu ar nosaukumu Uzglezno/radi savu pasauli un nosauc to (Adamzeme, Annazeme, Kamilazeme, Magdazeme u.c.). Materiāli pasaules radīšanai ir A3 kartons (kartīšu krājums), krītiņi, marķieri, zīmuļi, pildspalvas – tas var būt arī gleznas darbs vai kolāža, izmantojot krāsainus žurnālus. Strādājot tiešsaistē, skolotājs var piedāvāt digitālu attēlu, kurā skolēni apvieno dažādus attēlus no interneta ar savu zīmējumu (piemēram, izmantojot nearpod rīku). Veidojot attēlus, skolēni klausās Mareka un Vaka mūziku ar nosaukumu 1 Atlantis 2 Follow Me

<https://www.youtube.com/watch?v=bXrkGX-5PA4>

Skolotājs jautā:

Pastāsti man par savu pasauli:

- Kāda ir tava pasaule?
- Kurš vai kas tajā dzīvo?
- Kā laika gaitā mainās tava pasaule?
- Kas tu esi šajā pasaulē?

- Ko tu iemācies, pateicoties tam, ka tavā iztēlē ir šī pasaule?
- Ar ko tā atšķiras no ikdienas, ko tu vēlētos no tās paturēt ikdienai?

Studenti veido izstādi no visiem darbiem un salīdzina savas gleznas ar jautājumiem, lai atspoguļotu:

- Ar ko jūsu pasaules atšķiras? Kā tās ir līdzīgas?
- Kas jums patīk citu skolēnu pasaulēs?
- Vai katra pasaule ir vienlīdz svarīga un vērtīga? Kāpēc tas tā ir? (saruna ir par toleranci pret citām kultūrām, kas ir dažādas "pasaules")
- Kāpēc ir vērts iepazīt citu skolēnu pasaules un izprast viņu vērtības? Vai tas var būt tāpat kā iepazīt citu kultūru?

Aktivitāte Nr. 3 Mūzika - laika ritms, laika tēmas (gadalaiku ritms, daudzveidības vērtība)

Skolēni klausās dziesmu "Laika ritms": <https://www.youtube.com/watch?v=wLu7juQ7Vek>

Skolotājs lūdz izteikt asociācijas ar mūziku. Skolotājs uz tāfeles pieraksta visas asociācijas.

Skolotājs jautā:

– Kādas sajūtas raisa mūzika, kādus dzīves mirkļus tā atsauc atmiņā, uz kādām vērtībām un emocijām tā var attiekties?

Skolotājs atkal atskaņo mūziku un parāda video.

Uzdod jautājumus:

- Kuram diennakts laikam atbilst mūzika? Kādam gadalaikam? Kādam dzīves periodam?

Skolēni skatās Jaceka Jerkas gleznu "Četri gadalaiki".

Jaceka Jerkas glezna "Četri gadalaiki", <https://www.yerkaland.com/paintings-galleries/4siders/nggallery/image/four-seasons-2/>

Skolotājs jautā skolēniem, kādu iespaidu attēls rada un kas ir grūti saskatāms (4 perspektīvas).

Jautājumi pārdomām:

- Kāpēc ir vērts paskatīties uz pasauli no dažādiem skatu punktiem un dažādām perspektīvām? (daudz kultūru perspektīva)
- Kā mūzika var būt saistīta ar kopīgu tēlu?

Kopējā tēma ir "Laiks", kas saistās ar gadalaikiem, pārejamību, pārmaiņām un daudzveidību.

– Kāda ir šīs dažādības vērtība? Ja mums vēl būtu ziema? Vasara? Pavasaris? Rudens?

Uzdevums:

Skolēni tiek sadalīti 4 grupās, viņiem tiek izdalīts viens liels kartons, katra grupa sēž pie vienas no malām, grupās glezno savu attēlu, iedvesmojoties no Jaceka Jerkas gleznas, katra grupa veido atšķirīgu gada sezonu, bet tādā veidā, lai atstātu vietu pārējām grupām. (Viņi var krāsot vai izmantot attēlus no krāsainiem žurnāliem, šķēres, līmi un materiālus zīmēšanai.)

Visbeidzot, viņi apspriež darbu:

CULTURA
UNIVERSALIS

- Kā viņi ir saglabājuši savu telpu, lai netraucētu citiem bērniem strādāt?
- Kāpēc bija svarīgi cienīt citu telpu? (attēls ir vienlīdz svarīgs no visām pusēm)
- Ko viņi gribēja parādīt savā gadalaikā, kāpēc šis laiks ir svarīgs?
- Vai gadalaiki var simbolizēt citas kultūras? Vai pastāv līdzības?

Spāija

Aktivitāte Nr. 1

1. Skolēniem ir iespēja noklausīties Horhes Drekslera dziesmu (<https://www.youtube.com/watch?v=keJ2LLykgg>), un tajā pašā laikā lasīt dziesmu vārdus.

<p><i>Décimas para el Guernica</i></p> <p><i>La sangre gris en el lienzo clava su lanza y salpica. No hay un rojo más intenso que los grises del Guernica.</i></p> <p>Cada trazo en la pintura sostiene, de horror, un grito. Guernica, un rumor maldito te atraviesa cada hechura y muerde a cada criatura sobre el violento retablo, mientras un sordo vocablo de muerte el óleo rubrica y te desangras, Guernica, por los pinceles de Pablo.</p> <p>Plomo, polvo, hambre, horca, almas cívicas y escuelas; pluma, sangre, panes, muelas, un fusil, García Lorca.</p>	<p><i>Desmitrindes Gernikai</i></p> <p><i>Pelēkās asinis uz audekla met šķēpu un šļakstās. Dziļāka sarkanā nav par Gernikas pelēkajiem.</i></p> <p><i>Katrs triepiens krāsā uztur, no šausmām, saucienu. Gernika, nolādētas baumas šķērso katru figūru un iekož katru radījumu uz vardarbīgās altārgleznas, kamēr kurls vārds nāves naftas rubrikās un tu asiņo līdz nāvei, Gernika, no Pablo otām.</i></p> <p><i>Svins, putekļi, bads, karātavas, pilsoniskās dvēseles un skolas; spalvas, asinis, maize, zobi, šautene, Garsija Lorca.</i></p>
--	--

<p>Los cultivos de mazorca, las llanuras sin trincheras, los cuarteles, las afueras, la locura colectiva... Quien lo ha visto, quien lo viva, huye, pinta o vocifera.</p> <p>Seno, candil, voz, cometa todo en la guerra se ahoga y cuando asfixia la soga para en seco la veleta. Saltemos como un atleta en busca de brisa pura, dejemos que la sutura del miedo la cosa el arte. Sea el poema estandarte que avanza en la noche oscura.</p> <p>Toma esta flor obstinada que entre los escombros crece; que así como reaparece; como un candil, la alborada y en cada fe silenciada una campana repica, y aun por la grieta más chica la raíz derriba al muro. No hay verde con más futuro que los grises del Guernica.</p>	<p><i>vālītes, līdzenumi bez tranšejām, kazarmas, nomalē, kolektīvais vājprāts... Kas to ir redzējis, kurš to dzīvo, bēg, krāso vai kliedz.</i></p> <p><i>Krūtis, eļļas lampa, balss, pūķis viss karā noslīkst un kad virve noslāpst pēkšņi aptur lāpstiņu. Lecam kā sportists meklējot tīru vēju, ļaujiet baiļu šuvi sašūt ar mākslu. Esi vimpeļa dzejolis virzoties uz priekšu tumšajā naktī.</i></p> <p><i>Paņemiet šo spītīgo ziedu, kas starp gruvešiem aug; ka tāpat kā tas atkal parādās; kā eļļas lampa, rītausma un katrā apklusinātā ticībā atskan zvans, un pat caur mazāko plaisu sakne nojauc sienu. Nav zaļa ar lielāku nākotni par Gernikas pelēkajiem.</i></p>
---	--

2. Skolotājs jautā skolēniem, kādas asociācijas viņiem rodas, klausoties mūziku. Visas atbildes ir laipni gaidītas. Skolotājs visas atbildes uzraksta uz tāfeles.

3. Skolotājs atkal atskaņo mūziku un parāda Pablo Pikaso gleznu Gernika - El Guernica (1937):
<https://www.museoreinasofia.es/en/collection/artwork/guernica>

4. Skolotājs jautā skolēniem: "Ko attēlo šis attēls?" Kopā viņi, divreiz noklausoties dziesmu, nonāk pie secinājuma, ka tas ir karš un tā sekas.

5. Skolotājs jautā: "Kādas emocijas tevī rada šī glezna?" skolēni izsaka savas domas.

6. Neliels stāsts par gleznu un tās autoru, un arī par dziesmu un tās autoriem:

Pablo Ruiz Picasso (Malaga, Andalusia, 25 October 1881 – Mogins, France, 8 April 1973) was a Spanish painter, sculptor, printmaker, ceramicist and theatre designer who spent most of his adult life in France. Regarded as one of the most influential artists of the 20th century, he is known for co-founding the Cubist movement, the invention of constructed sculpture, the co-invention of collage, and for the wide variety of styles that he helped develop and explore. Among his most famous works are the proto-Cubist *Les Femmes d'Alger (O. J. R. M.)* (1911–12), and *Guernica* (1937).

Picasso's **Guernica** constitutes a dramatic portrayal of the bombing of Guernica, in the Basque Country, by German and Italian air forces during the Spanish Civil War. It shows the tragedies of war and the suffering it inflicts upon individuals, particularly innocent civilians. This work has gained a monumental status, becoming a perpetual reminder of the tragedies of war, an anti-war symbol, and an embodiment of peace.

Pablo Ruiss Pikaso (Malaga, Andalūzija, 1881. gada 25. oktobris — Mogins, Francija, 1973. gada 8. aprīlis) bija spāņu gleznotājs, tēlnieks, grafiķis, keramiķis un teātra dizaineris, kurš lielāko daļu sava pieaugušā mūža pavadīja Francijā. Tiek uzskatīts par vienu no 20. gadsimta ietekmīgākajiem māksliniekiem, un viņš ir pazīstams ar kubistu kustības līdzdibinātāju, konstruētas skulptūras izgudrošanu, kolāžas līdzizgudrošanu un plašo stilu dažādību, ko viņš palīdzēja attīstīt un izpētīt. Starp viņa slavenākajiem darbiem ir proto-kubisma darbi "Aviņonas meitenes" (1907) un "Gernika" (1937).

Pikaso darbā "Gernika" ir dramatiski attēlota Vācijas un Itālijas gaisa spēku bombardēšana Basku zemē, Spānijas pilsoņu kara laikā. Tas parāda kara traģēdijas un ciešanas, ko tas rada cilvēkiem, īpaši nevainīgiem civiliedzīvotājiem. Šis darbs ir ieguvis monumentālu statusu, kļūstot par mūžīgu atgādinājumu par kara traģēdijām, pretkara simbolu un miera iemiesojumu.

Šis darbs tiek uzskatīts par pastorālo un episko stilu apvienojumu. Krāsu atmešana pastiprina drāmu, radot reportāžas kvalitāti kā fotogrāfijā. Gernika ir zilā, melnā un baltā krāsā, 3,5 metrus (11 pēdas) gara un 7,8 metrus (25,6 pēdas) plata, murāļa izmēra glezna uz audekla, kas apgleznots ar eļļu. Šo gleznu var apskatīt Madrides Reina Sofija muzejā.

Horhe Drekslers (Urugvaja, 1964. gads — tagad dzīvo Madridē) ir urugvajiešu mūziķis un aktieris. 2004. gadā Drekslers ieguva plašu atzinību pēc tam, kad kļuva par pirmo urugvajieti, kurš jebkad ieguvis Kinoakadēmijas balvu. Viņš uzvarēja par dziesmas "Al Otro Lado del Río" komponēšanu filmai "Motociklista dienasgrāmatas".

2021. gadā Horhe Drekslers uzstājās gleznas "Gernika" priekšā Madrides Reina Sofijas muzejā. Viņš sociālajos tīklos lūdza savus sekotājus nosūtīt viņam desmitrindes, noteiktas metrikas pantus, ar universālajām un atšķirīgām domām, ko rosina Pikaso šedevrs. Viņš saņēma 1600 priekšlikumu, un, lai gan viņš varēja paturēt tikai 4, viņam izdevās atšifrēt vēstījumu, kas bija slēpts 80 gadus: nav sarkana, kas būtu intensīvāka par Gernikas pelēkajām krāsām.

7. Skolotājs parāda skolēniem attēlu, kas sagriezts 6 kvadrātos. Skolotājs bildi jau ir izgriezis, lai katram klases skolēnam būtu sava bildes daļa. Skolotājs aicina katru skolēnu izpetīt vienu no daļām.

Kad katram skolēnam uz galda ir attēla daļa, skolotājs mudina skolēnus mēģināt to uzzīmēt uz A4 lapas.

8. Kad skolēni pabeidz darbu, skolotājs izveido lielu gleznu, kurā apkopoti visu sešu skolēnu zīmējumi. Tādā veidā klasē būs 3-4 lielas oriģinālās gleznas reprodukcijas.

Krievija

Aktivitāte Nr. 1

1. Skolēniem tiek dota iespēja noklausīties Edvarda Grīga kompozīciju "Rīts" (<https://www.youtube.com/watch?v=-rh8gMvzPw0>)

2. Skolotāja jautā skolēniem, kādas asociācijas viņiem izveidojās, klausoties šo dziesmu. Tiek uzklautas visas atbildes. Skolotājs pieraksta uz tāfeles visus skolēnu nosauktos variantus.

3. Skolotājs vēlreiz atskaņo šo melodiju un rāda video.

4. Skolotājs jautā skolēniem: "Kāda diennakts daļa ir attēlota šajā video?"

Visi kopā nonāk pie slēdziena, ka tas ir agrs rīts.

5. Skolotājs jautā skolēniem, kāds ir viņu rīts darba dienās, kāds – brīvdienās. Kāds varētu būt rīts, piemēram, pārtikas veikalā, lauku fermā, zoodārzā, mežā u.c. Skolēniem ir iespēja izteikt savu pieredzēto, piedzīvoto, dzirdēto.

6. Skolotājs lasa skolēniem aprakstu:

"Nav vēja, starp koku stumbriem spraucās cauri pirmie saules stari, ir puskrēsla, nav kustību, nav trokšņa; gaisā ir patīkama, svaiga smarža. Mitrā zeme ir elastīga zem kājām; vietām ir redzamas zaļas vai pelēkas sūnas, mētrāji, kur ir nogatavojusies kāda mellene vai zilene. priekšā. Apkārt ir vairākas priedes. Tām ir biezi, zaļi zari, kas slejas augstu gaisā. Kāda koka galotnē dzenis meklē sev brokastis un kaļ tik skaļi, ka atbalss ir dzirdama tālu, tālu. Nokrakšķ kāds zars. Un tur jau viņi ir! Mazie rezgaļi! Kurus mamma ir palaidusi mazā brīvsolī agrā rīta stundā."

7. Skolotāja rāda attēlu, kur ir redzama Ivana Šiškina glezna "Rīts priežu mežā".

CULTURA
UNIVERSALIS

Rīts priežu mežā, autors Ivans Šiškins / Wikimedia Commons

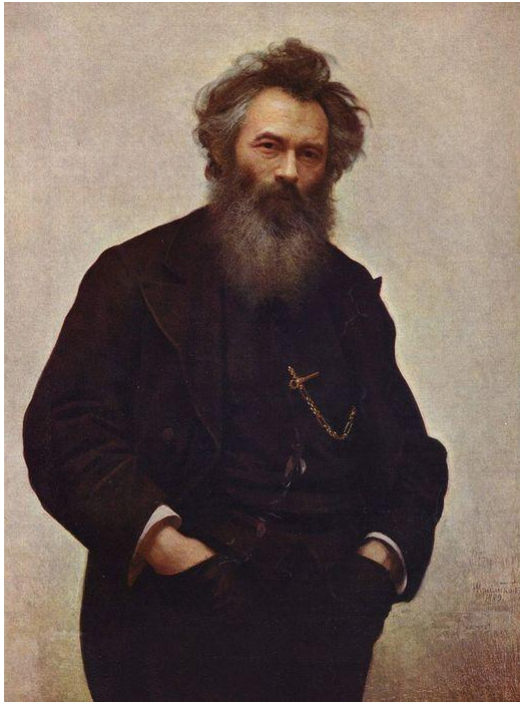
Priekšplānā ir visa lāču ģimene. Lācene un trīs mazi mazuļi uz liela krituša koka. Var pieņemt, ka viņi tikko izkāpa no bedres pēc nakts miega. Mazie lācēni nebēdnīgi spēlejas, bet māte uzrauga apkārtņi un savus mazuļus

Attēls ir ļoti pozitīvs gan ar savu motīvu, gan krāsām.

8. Skolotājs jautā: “Kādas izjūtas jums izraisa šis glezna?” Skolēni izsaka savas domas.

9. Skolotāja mazs stāsts par šo gleznu un tās autoru:

Ivans Šiškins (1832-1898) bija krievu gleznotājs un mākslas kritiķis. Pazīstams kā ainavu gleznotājs.

Gleznotāja Ivana Šiškina porters, autors Ivans Kramskojs / Wikimedia Commons

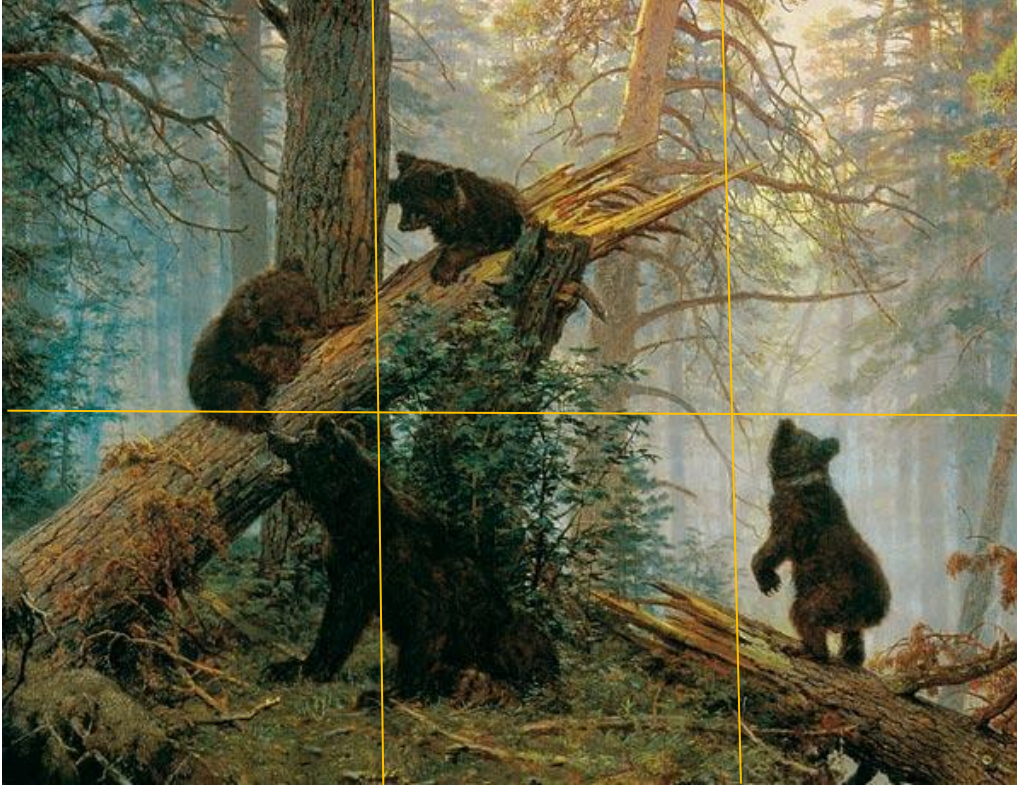
"Rīts priežu mežā" (Утро в сосновом лесу) ir krievu mākslinieku Ivana Šiškina un poļu izcelsmes gleznotāja, kurš dzīvojis Latvijā, Konstantīna Savicka glezna. Lāčus ir gleznojis Savickis, bet mākslas kolekcionārs Pāvels Tretjakovs izdzēsa viņa parakstu, uzsverot, ka *"no idejas līdz izpildījumam viss liecina, ka gleznošanas maniere un radošā metode atbilst tikai Šiškinam"*, tāpēc šobrīd glezna tiek piedēvēta Šiškinam vienam pašam. Jau mūsdienās, analizējot darbu, konstatēts, ka to jau skiču stadijā izstrādājuši abi mākslinieki kopā.

Tiek uzskatīts, ka Šiškins šo gleznu radījis pie Narvas-Jēsū (Igaunijā), kur viņš vasarās bieži atpūties. "Rīts priežu mežā" izrādījās ārkārtīgi populāra glezna un tika reproducēta (tipogrāfiski vai fotogrāfiski atveidots oriģināldarbs (piemēram, mākslas darbu, tekstu), parasti vairākos vai daudzos eksemplāros, kā arī samazinātos izmēros uz dažādiem priekšmetiem, to skaitā uz saldumu ražotāju "Laima" konfektēm "Lācītis ķepainītis" (<https://laima.lv/product/laima-sokolades-konfektes-lacitis-kepainitis-3>) un "Krasnij oktjabrj" ražotajām konfektēm "Miška kosolapij" (Krievijā).

Patreiz glezna atrodas Tretjakova galerijā Maskavā Krievijā.

10. Izmantojot savus telefonus, planšetdatorus atrast internetā piemērus uz kādiem sadzīves priekšmetiem vēl ir izvietota šī glezna.

11. Skolotājs rāda sadalīto attēlu. Skolotājs jau iepriekš ir sagriezis šo attēlu, lai katram klases skolēnam būtu savs attēla fragments. Skolotājs aicina katru skolēnu izvilkt vienu no fragmentiem. Kad katram skolēnam uz galda ir sava attēla fragments, skolotājs iedrošina skolēnus mēģināt to uzķīcēt uz savas A4 lapas. Kad skices ir tapušas, tad, izmantojot pastelus un gūašā krāsas, izkrāsot pietuvināti oriģinālam. Skolotājs jau iepriekš ir izrunājis un izstāstījis skolēniem kā jāsaļauc gūaša krāsas, lai iegūtu attiecīgo krāsas niansi. Skolēni objektus izkrāso ar pastelkrītiņiem, bet fonu krāso ar gūaša krāsām.

12. Kad skolēni ir pabeiguši savus darbus, skolotājs veido vienu lielu gleznu, saliekot kopā sešu skolēnu zīmējumus. Tādā veidā klasē būs 3 – 4 lielas gleznu reprodukcijas.

13. Papildus aktivitāte mazākiem skolēniem: izdomāt un uzzīmēt savu konfekšu papīrīti, ņemot par pamatu meža ainavu vai meža dzīvniekus.

Ķīna

Ķīnas glezniecībai ir visvecākās tradīcijas pasaulē. Pirmie zīmējumi (spirāles, zigzagi, dzīvnieku attēli) rotāja māla traukus jau akmens laikmetā. Savukārt pirmie apkārtējās pasaules atainojumi raksturīgi 403.-221.g.p.m.ē. tapušajiem darbiem.

Tradicionālie Ķīnas gleznojumi tiek radīti, izmantojot otu un melnu vai krāsainu tušu. Šie mākslas darbi tiek gleznoti uz papīra vai zīda. Gleznojumus uzglabā, satītus tīstoklī.

Lai gleznojumu aplūkotu, tīstoklis tiek atritināts no labās puses uz kreiso vai arī no augšas uz leju – atkarībā no tā, kā šis gleznojums tika veidots – horizontālā vai vertikālā formātā. Horizontālo gleznojumu garums nepārsniedza 3m, bet vertikālo gleznojumu garums sasniedza 10m.

Lai gleznojumu aplūkotu, tīstoklis tiek atritināts no labās puses uz kreiso vai arī no augšas uz leju – atkarībā no tā, kā šis gleznojums tika veidots – horizontālā vai vertikālā formātā. Horizontālo gleznojumu garums nepārsniedza 3m, bet vertikālo gleznojumu garums sasniedza 10m.

Ķīniešu rakstības pamatā nav alfabēts, bet apjomīgs, vēsturiski daudzslāņains rakstu zīmju jeb haņ dzi 漢字kopums.

Piņjiņš (ķīniešu: 拼音, piņjiņš: pīnyīn, izrunā: [pʰín ín]), arī ķīniešu fonētiskais alfabēts, ir oficiāla rakstības sistēma, kā ķīniešu hieroglifus pārvērst vārdos, kas pierakstīti ar latīņu alfabēta burtiem. Šo rakstību izmanto Ķīnā, Malaizijā, Singapūrā un Taivānā. To bieži izmanto Rietumu

CULTURA
UNIVERSALIS

pasaules cilvēki, lai saprastu ķīniešu valodās rakstītos tekstu. Piņjiņš ir balstīts uz mandarīnu valodas Pekinas dialektu.

Aktivitāte Nr. 1

Izmantojot melnu tušu un otu uzzīmēt dažus hieroglifus.

Mīlestība

Laime

Laiks

Māksla

Prieks, mūzika

Avots: Wikipedia, https://en.wikipedia.org/wiki/Chinese_characters

Senie ķīnieši savos mākslas darbos izmantoja dažādus simbolus, tādējādi viņu gleznojumiem piemīt dziļi apslēpta jēga.

Daži no simboliem:

Zosis – uzticība mīlestībā

Pūķis – ūdens, dienvidi

Pūce – pasargā no uguns

Dzērve – jaunība, visa labā simbols

Krizantēma – rudens

Orhideja – pavasaris

Peonija – dižciltība

Priede – konfūcisms

Lotoss – skaidrība.

Ķīnas glezniecības divas galvenās tehnikas:

Pedantiskais stils – Gong-bi, kuru dēvē arī par galma stilu,

Brīvrokas stils – Šui-mo, ko varētu dēvēt arī par "ūdenskrāsu glezniecību", jo "šui" nozīmē "ūdens", bet "mo" – "tinte".

Dzejas uzraksts

Tradicionālā ķīniešu glezniecība atšķiras no Eiropas, jo attēlā ir poētisks uzraksts vai dzeja. Tādā veidā meistari pauda savu attieksmi pret savu gleznojumu, un zīmes papildināja saturu. Slavens rakstnieks un mākslinieks bija Su Shi, kurš dzīvoja XI gadsimtā (1037.gada 8.janvāris – 1101. gada 11.augusts). Viņš cīnījās par to, lai pie visām gleznām būtu klāt dzeja.

CULTURA
UNIVERSALIS

Su Shi, autors Zhao Mengfu / Wikimedia Commons

Viens no nozīmīgākajiem Ķīnas mākslas darbiem ir Su Shi “Koks un akmens”:

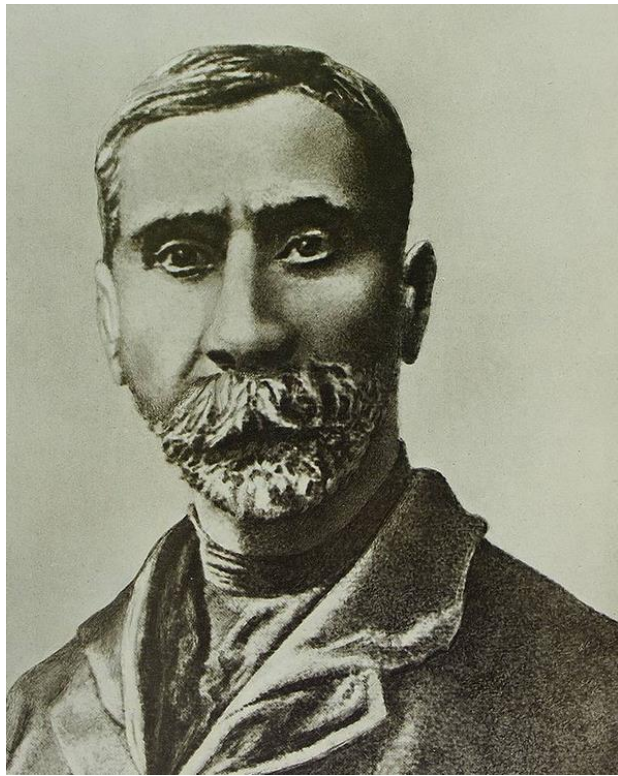
<https://www.christies.com/features/Su-Shi-Wood-and-Rock-to-be-sold-at-Christies-9338-3.aspx>

Aktivitāte Nr. 2

Izmantojot dažādu cietību parastos zīmuļus vai zīmēšanas ogli, pārzīmēt uz A4 lapas Su Shi gleznu.

Gruzija

Niko Pirosmāni - dzimis 1862. gada 5. maijā, miris 1918. gada 7. aprīlī. Bija gruzīnu mākslinieks primitīvisks. Viņa darbi pieder pie naivisma mākslas virziena. Glezniecību bija apguvis pašmācības ceļā.

Niko Pirosmi, autors Eduards Klars / Wikimedia Commons

Pirosmi nebija mācījies gleznot, bet viņš bija talantīgs mākslinieks. Savās gleznās attēloja cilvēkus, pilsētu, laukus, dzīvniekus. Pazīstamajiem patika viņa gleznas, bet nopelnīt ar gleznošanu neko daudz nevarēja un Pirosmi dzīvoja trūkumā. Daži novērtēja talantīgo mākslinieku un 1913. gadā par Pirosmi uzrakstīja avīzē Zakavkazskaia Rech. Četras viņa gleznas arī tika izstādītas kopā ar citu pašmācības ceļā tapušu mākslinieku gleznām. Tomēr Pirosmi bija grūtības sagādāt līdzekļus iztikai un krāsām. Sākoties Pirmajam pasaules karam Pirosmi nokļuva vēl lielākā nabadzībā. Viņš tika izlikts no dzīvokļa, mitinājās pagrabā. Veselība bija ļoti kritiskā stāvoklī. Viņu atrada pagrabā bezsamaņā, aizveda uz slimnīcu, bet vairs nevarēja izglābt.

Tikai pēc nāves 1920. gados sāka publicēt rakstus par Pirosmi mākslu. 1950. gados īpaši pieauga interese par Pirosmi darbiem. Tie tiek izstādīti dažādu valstu mākslas galerijās līdz par mūsdienām. Pazīstamais gruzīnu režisors Georgijs Šangelaja uzņēmis biogrāfisku filmu "Pirosmi" (1969). Dzimtajā Mirzaani ciemā ir Pirosmi veltīts muzejs, bet Tbilisi ir piemineklis.

1980. gados plašu popularitāti guva krievu dziedātājas Allas Pugačovai izpildītās latviešu komponista Raimonda Paula dziesmas "Dāvāja Māriņa" versija krievu valodā ar Andreja Vozņesenska vārdiem "Miljons sārtu rožu", kas bija veltīta Pirosmi. Franču aktrisi un dziedātāju Margaritu de Sères, kura ieradās turnejā Tiflisā divdesmitā gadsimta sākumā, Pirosmi pirmo reizi redzēja uz plakāta un, kā vēsta leģenda, jau tad viņu iemīlēja. Bagātākie un ietekmīgākie cilvēki meklēja viņas labvēlību, taču pat viņiem viņa palika nepieejama, nemaz nerunājot par nabadzīgo mākslinieku. Niko bieži viņu gaidīja viesnīcā, visādā ziņā meklēja ar viņu tikšanās, taču viņa mīlestība aktrisei bija nasta. Kādā rītā uz māju, kurā dzīvoja aktrise, sāka braukt šoferi ar visu veidu ziediem piekrautiem ratiem. Saskaņā ar leģendu visa iela Margaritas logu priekšā bija nokaisīta ar visādiem ziediem, starp citu, tur gandrīz nebija rožu! Margarita izskrēja no mājas, lai

CULTURA
UNIVERSALIS

satiktu nabaga Pirosmani, apskāva viņa sāpošos plecus un pirmo un pēdējo reizi stingri noskūpstīja viņu uz lūpām. Skumji, bet šāds žests skaistumu neuzvarēja, saskaņā ar baumām viņa kopā ar bagātu pielūdzēju aizbēga no Tifliskas un vairs nekad neapmeklēja Gruziju. Aktrises piemiņai mākslinieks gleznoja viņas portretu. "Aktrise Margarita" - meitene ar baltu seju, baltā kleitā ar baltu ziedu pušķi ...

"Es piedodu baltajiem," sacīja Pirosmani. Pastāv skaista leģenda par to, kā Niko Pirosmani gleznu izstādē Luvrā 1968. gadā aktrises portreta priekšā bieži un ilgi stāvēja vecāka gadagājuma sieviete ... tā pati Margarita de Sères.

Aktrise Margarita, autors Niko Pirosmani / Wikimedia Commons

Pirosmani specialitāte bija gleznošana tieši uz melna eļļas auduma. Viņa darbi ir daba, dzīvnieki, jautri svētki, Gruzijas un tās iedzīvotāju ikdiena

Noskatieties video: <https://www.albertina.at/en/exhibitions/niko-pirosmani/>

Aktivāte Nr. 1

Skolotāja rāda A3 formātā izdrukātu Pirosmāni gleznu “Begos kompānija”.

Begos kompānija, autors Niko Pirosmani / Wikimedia Commons

Katrs skolēns izvēlas vienu vīrieti pie galdā un mēģina to pārzīmēt uz A4 lapas, izkrāsot ar krāsū zīmūļiem flomasteriem un “ielikt” citā ainavā, piemēram, vīrieti ar zivi uzzīmē pie dīķa u.c.

Pēc tam klasē veido zīmējumu izstādi.